

Пяць год працуе звеннявой па ільну ў каласе імя Янкі Купалы Маладзечанскага раёна Тэрэса Клімашэўская. З году ў год яе звяно атрымлівае высокія ўраджай. У бягучым годзе звяно сабрала з кожнага гектара больш чым па 6 цэнтнераў ільносем'я і столькі ж ільновалакна. Звеннявая ўзнагароджана ганаровай граматай ЦК ЛКСМБ. Яна была дэлегаткай XXII з'езда КПСС. Многа цікавага расказвае Тэрэса сваім сяброўкам аб рабоце гістарычнага форуму камуністаў. На здымку: Т. Клімашэўская (другая справа) гутарыць з членамі свайго звяна

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА
ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ
СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

№ 91 (576)

Лістапад 1961 г.

Год выдання 7-ы

Расказваем землякам аб Праграме КПСС

Народы выходзяць на арбіту камунізма

Справядліва ўладкаваць жыццё на зямлі, каб усе людзі былі свабодныя і шчаслівыя, у поўную меру карысталіся плёнам сваёй працы, каб кожную раніцу падымалася над зямлёй мірнае сонца, было адвечнай марай чалавецтва. Мысліцелі мінулага крытыкавалі эксплуатацыйны лад, яго заганы, але не давалі адказу на пытанне, як пабудаваць жыццё па-іншаму. Далей фантастычных здагадак яны пайсці не змаглі.

Толькі заснавальнікі рэвалюцыйнай навукі—К. Маркс, Ф. Энгельс, Ул. І. Ленін, стварыўшы тэорыю навуковага камунізма, вызначылі рэальныя шляхі ўсталявання новага грамадства, указалі тыя рэвалюцыйныя сілы, якім суджана стаць на чале прагрэсу чалавецтва—разбурыць стары свет, што аджыў сваё, і пабудаваць на зямлі свет новы, светлы, свет камунізма.

Першыя сталі на гэты шлях працоўныя нашай краіны. Пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі яны скінулі царызм, ліквідавалі буржуазна-памешчыцкі лад, знішчылі ўсе формы эксплуатацыі і прыгнечання і ўстанавілі дыктатуру пралетарыяту. Пачаўся сусветна-гістарычны паварот чалавецтва ад капіталізму да сацыялізму, камунізма. Пераадоўваючы цяжкасці і перашкоды, савецкія людзі праклалі прамую дарогу да сацыялізму і тым самым далі народам правараную на практыцы навуку аб пабудове новага грамадства.

Вялікі паход да камунізма, пачаты ў кастрычніку 1917 года, заканамерна прывёў да гістарычнага XXII з'езда КПСС, які ўрачыста абвясціў: «Цяперашняе пакаленне савецкіх людзей будзе жыць пры камунізме». Прынятая з'ездам новая Праграма партыі з'яўляецца найвялікшым дакументам нашай эпохі, сцягам і збройю партыі і народа ў барацьбе за перамогу справы камунізма. Як адзначалі на з'ездзе прадстаўнікі брацкіх камуністычных партый, новая Праграма КПСС указвае шлях развіцця не толькі савецкага народа, але і ўсяго чалавецтва, яе асноўныя ідэі і палажэнні маюць усеагульнае значэнне.

Цяпер савецкія людзі, усе працоўныя свету бачаць больш яскрава, больш выразна многае з таго, што было скрыта ад іх папярэднікаў заслонай часу, цяпер ёсць магчымасць напоўніць прынцыпы камунізма канкрэтным зместам. Абапіраючыся на заваёвы сацыялізма, творча абгаўляючы вопыт пераўтварэння жыцця на сацыялістычных асновах у Савецкім Саюзе і ў брацкіх краінах, вопыт усяго сусветнага камуністычнага і рабочага руху, наша партыя вылучыла пабудову велічнага будынка камунізма ў якасці непасрэднай і практычнай задачы.

Вызначыўшы задачы камуністычнага будаўніцтва, партыя ўказала і тыя этапы, тэрміны, на працягу якіх яны павінны быць ажыццэўлены. Да канца першага этапу (1961—1970 гады) наша краіна перавысіць ЗША па вытворчасці прадукцыі на душу насельніцтва. Значна ўзімецца матэрыяльныя дабрабыт і культурна-тэхнічны ўзровень працоўных. Да канца другога этапу (1971—1980 гады) СССР пабудуе ў асноўным

камунізм. Будзе створана матэрыяльна-тэхнічная база камунізма, забяспечана багацце матэрыяльных і культурных даброт. Наша грамадства ўшчыльную падыдзе да рэалізацыі прынцыпу размеркавання па патрэбнасцях. Ажыццэвіцца пераход да адзінай, агульнанароднай уласнасці на сродкі вытворчасці. Вялікія прынцыпы камунізма будуць здзейснены пры жыцці ўжо нашага пакалення.

На аснове глыбокіх зрухаў у развіцці прадукцыйных сіл разгорнецца працэс паступовага ператварэння сацыялістычных вытворчых адносін у камуністычныя, далейшага ўдасканалення дэмакратычных форм кіравання народнай гаспадаркай. Пры камунізме вытворчыя адносіны дасягнуць самай высокай ступені спеласці.

Новая Праграма КПСС—увабленне ў жыццё лозунга партыі: «Усё ў імя чалавека, для шчасця чалавека». Ужо на працягу першых дзесяці гадоў усе савецкія людзі змогуць карыстацца дастаткам, будуць матэрыяльна забяспечаны. Упершыню ў гісторыі поўнасцю і канчаткова знікне матэрыяльная малазабяспечанасць людзей. Гэта будзе выдатным дасягненнем новага грамадства. Камунізм прадманструе свае рашаючыя перавагі перад капіталізмам у такой галіне жыцця, якая закранае літаральна кожнага. Ні адна капіталістычная краіна не можа не толькі вырашыць, але нават паставіць такой задачы!

Тысячагоддзямі мысліцелі ламалі галаву над пытаннямі маральнага ўдасканалення чалавека. Не было недахопу ў рэцэптах самаўдасканалення. І ўсё ж яны не маглі хоць бы ў нейкай ступені забяспечыць маральны прагрэс чалавецтва.

Гэту найвялікшую задачу вырашыла і вырашае наша партыя.

І вось мы набліжаемся да грамадства, на сцягу якога напісана: чалавек чалавеку—сябар, таварыш і брат. Створана навуковая тэорыя маральнага прагрэсу чалавецтва. Паказаны шлях ад маральнай дэградацыі, якая ўласціва капіталістычнаму грамадству, да вышын сапраўды чалавечай маральнай свядомасці.

Пройдзе толькі дваццаць год—тэрмін, з пункту погляду гістарычных маштабаў, невялікі—і перад позіркамі народаў паўстане светлы будынак камунізма. XXII з'езд нашай партыі, як бы расставіў вяхі на шляхах гісторыі. Шлях камунізма—гэта шлях Міру, Працы, Свабоды, Роўнасці, Брацтва і Шчасця ўсіх народаў. Шлях капіталізму—гэта шлях вайны, беспрацоўя, прыгнечання, галечы, бедстваў. І самае галоўнае заключэцтва ў тым, што гісторыя ўжо зрабіла свой выбар: ніякія рэакцыйныя сілы не здолеюць спыніць працэс уступлення ўсіх народаў на сацыялістычны, камуністычны шлях развіцця.

«XX стагоддзе — стагоддзе трыумфальных перамог камунізма, гаварыў таварыш М. С. Хрушчоў на XXII з'ездзе КПСС.—У першай палавіне стагоддзя на нашай планеце трывала ўсталяваўся сацыялізм, у другой палавіне стагоддзя на ёй усталюецца камунізм».

Ідзі навуковага камунізма валодаюць цяпер розумамі мільёнаў людзей на ўсіх кантынентах, яны сталі гіганцкай матэрыяльнай сілай. Разам з намі ў адзіным строі ідуць краіны сацыялістычнага лагера. Цяпер сусветная сацыялістычная сістэма ператвараецца ў рашаючы фактар развіцця чалавечага грамадства. Сорак два гады назад сацыялістычны свет зай-

маў 6 працэнтаў тэрыторыі зямнога шара. Цяпер ён распасціраецца на адной чвэрці планеты. Яго насельніцтва складала тады 7,8 працэнта ад колькасці людзей, што насялялі зямлю. Цяпер яно складае звыш адной трэці чалавецтва. Ужо ў бліжэйшы перыяд сацыялістычная садружнасць перавысіць сусветную капіталістычную сістэму па агульнаму аб'ёму прамысловай і сельскагаспадарчай вытворчасці.

Поспехі сацыялізма з'явіліся свавольным каталізатарам нацыянальна-вызваленчага руху, пад націскам якога разваліваецца коланіяльная сістэма імперыялізму. Узмацняе барацьбу супраць прыгнёту манопалій за свае жыццёвыя інтарэсы, за мір і прагрэс рабочы клас буржуазных краін.

«Звязда», 28 лістапада.

У гарадскім пасёлку Пleshаніцы Мінскай вобласці нядаўна здадзена ў эксплуатацыю новая раённая бальніца. У ёй размясціліся тэрапеўтычнае, хірургічнае, радыяльнае аддзяленні, амбулаторыя. Бальніца аснашчана навішым абсталяваннем. На здымку: загадчык хірургічнага аддзялення Антон Іосіфавіч Юневіч і аперацыйная сястра Марыя Арцём'еўна Кавалёўская ўстанаўліваюць аперацыйны стол.

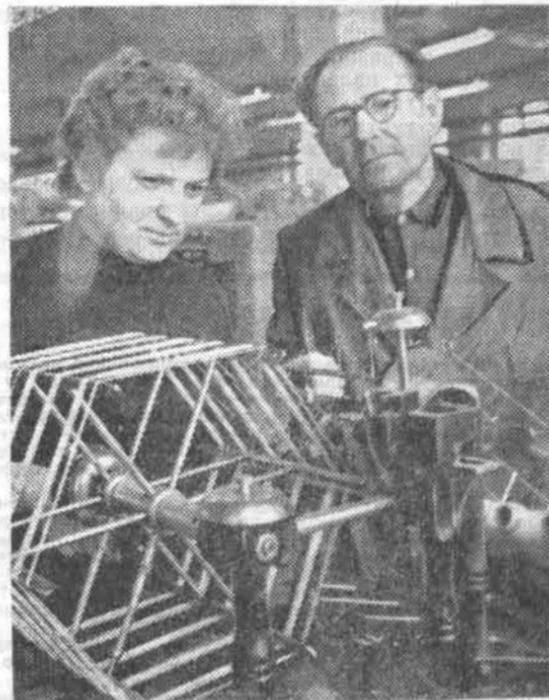
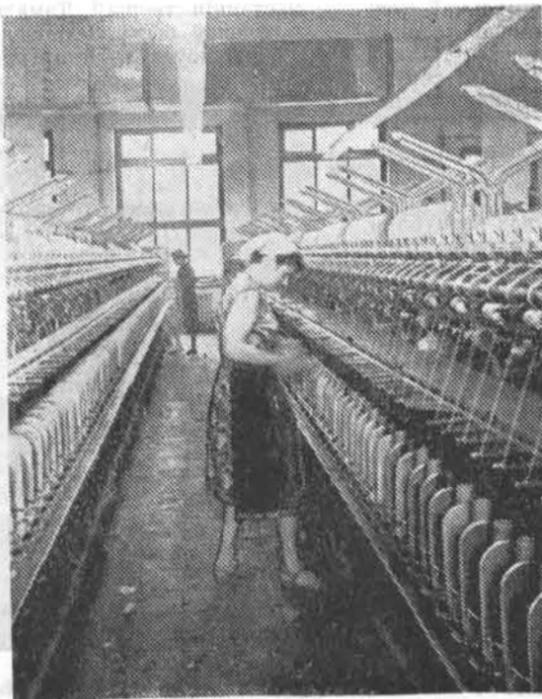
Фота П. Наватарова.

Новая суконная фабрыка

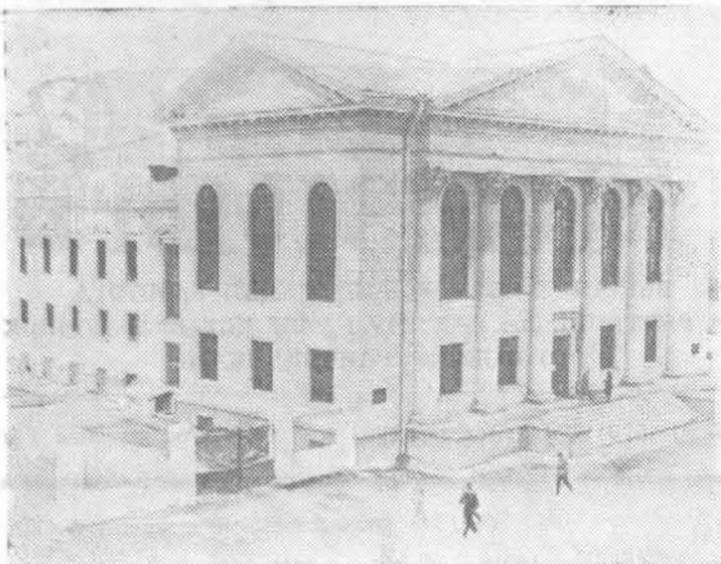
У Брэсце будуюцца суконная фабрыка. Ужо ўступіў у строй шэрсценпрадзільны цэх. Ён размяшчаецца ў светлым двухпавярховым будынку і аснашчаны навішым айчынным абсталяваннем. Кожныя суткі цэх дае дз тоны працы.

На здымках: 1. У шэрсценпрадзільным цэху. 2. Загадчыца лабараторыяй Алена Фёдаруна Кляціміна і Іван Антонавіч Беллаглазаў за праверкай гатовай прадукцыі.

Фота В. Германа.

МАГІЛЁЎСКИ ПЕДАГАГІЧНЫ

Педагогічны інстытут у Магілёве быў адкрыты ў той час, калі савецкі народ пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі ператвараў у жыццё першы пяцігадовы план. Народная гаспадарка краіны мела вялікую патрэбу ў кваліфікаваных кадрах.

У сучасны момант пры інстытуце ёсць факультэты: фізіка-матэматычны, гісторыка-геаграфічны, філалагічны і факультэт пачатковых школ. На аддзяленні завочнага навучання — тры ж факультэты, што і на стацыянары. Працуюць кафедры: марксізма-ленінізма, педагогікі і псіхалогіі, гісторыі, фізічнай і эканамічнай географіі, рускай мовы, беларускай мовы, замежных моваў, рус-

кай і беларускай літаратуры, фізікі, матэматыкі, педагогікі і методыкі пачатковай адукацыі, фізічнага выхавання.

У інстытуце працуе больш 80 выкладчыкаў, палавіна з іх мае вучоныя ступені і званні. Выкладчыкі вядуць вялікую навуковую работу.

У інстытуце арганізаван спартыўны клуб, які аб'ядноўвае каля 900 студэнтаў, выкладчыкаў і іншых работнікаў інстытута. Пры клубе працуюць спартыўныя секцыі па цяжкай і лёгкай атлетыцы, спартыўнай і мастацкай гімнастыцы, футболу, вайейболу, баскетболу, настольнаму тэнісу, шахматах і іншых відах спорту.

Працуюць і гурткі мастацкай самадзейнасці: харавыя, танцавальныя, вакальныя, драматычныя, мастацкага чытання і інш.

Амаль за 30-гадовы перыяд свайго існавання інстытут падрыхтаваў каля 7 тысяч высокакваліфікаваных выкладчыкаў сярэдніх школ. Калістратова, Казлоўская і іншыя ўдстоены ганаровага звання заслужанага настаўніка Беларускай ССР. Многія выпускнікі сталі выдатнікамі народнай асветы, доктарамі і кандыдатамі навук, працуюць дацэнтамі, старшымі выкладчыкамі вышэйшых навучальных устаноў.

Цяпер на стацыянары і аддзяленні завочнага навучання займаецца звыш дзюх тысяч студэнтаў.

І. ЛАРЧАНКА,
рэктар інстытута.

«Лявоніха» на чэхаславацкай сцэне

Мяняюцца адна за другой малаўнічыя карціны. Глядач нібы пераносіцца з Беларусі ў сонечную Малдавію, на Украіну, у Расійскую Федэрацыю. Гэтае яркае і тэмпераментнае мастацтва ў танцы паказвае самы малады калектыў нашай рэспублікі — Дзяржаўны ансамбль танца Беларускай ССР.

Беларускія артысты ў поўным складзе выехалі на гастролі ў Чэхаславацкую Сацыялістычную Рэспубліку. У горадзе Кошыцэ яны пачалі свае выступленні, прысвечаныя месячніку чэхаславацка-савецкай дружбы.

Артысты маладзёжнага калектыву ўпершыню накіраваліся ў замежную паездку. Калектыў ансамбля знаёміць нашых сяброў з народным танцавальным мастацтвам Беларусі.

У час гастролей па Чэхаславацкай рэспубліцы артысты сустракаюцца з творчымі калектывамі, знаёмяцца з выдатнасцямі і гістарычнымі помнікамі Чэхаславацкай Рэспублікі. У вялікай канцэртнай праграме — беларускія танцы «Лявоніха», «Бычок», харэаграфічная карцінка «На птушкаферме», «Беларуская рапсодыя», «Маладзёжная сюіта», «Бульба» і «Святая ўраджаю».

Брыгадзір перадавой брыгады зваршчыкаў Магілёўскага заводу пад'ёмнага-транспартнага абсталявання імя Кірава Віктар Трацянюк (справа) і зваршчык Мікалай Тхароў.
Фота Ч. Мезіна.

Па вуліцы Чырвонаармейскай у Гомелі вырастае новы трохпавярховы будынак. Гэта Гомельская абласная бібліятэка імя Ул. І. Леніна. Багаты фонд бібліятэкі. Ён налічвае звыш 300 тысяч кніг. Тут ёсць і рэдкія экзэмпляры з былой бібліятэкі князя Паскевіча, кнігі на арабскай, іспанскай, французскай і іншых мовах, сярэднявечныя рукапісы, кнігі з аўтографамі вядомых беларускіх і рускіх пісьменнікаў.

У светлых і прасторных залах шэсць аддзелаў. Гэта абнаменны, даведка-бібліяграфічны, метадычны аддзел, аддзел апрацоўкі, аддзел камплектацыі, аддзел перыядычнага друку. Тут ёсць добра абсталяваная чытальная зала на 200 месцаў, зала-лекторый на 100 месцаў, пяціруснае кнігасховішча. Абсталявана новая зала перыядычнага друку, дзе наведвальнікі могуць карыстацца любой газетай або часопісам. Ва ўсіх аддзелах і ў чытальнай зале ўстаноўлены адкрыты доступ да кніг.

«У нас добрыя перспектывы, — гаворыць дырэктар бібліятэкі Марыя Антонаўна Стэльмахава. — Мы плануем адкрыць аддзелы мастацтва і музыкі, тэхнічны, юнацкі, залу каталогаў. У строгім парадку расставлена на стэндах і стэлажах мастацкая, палітычная, тэхнічная, сельскагаспадарчая, медыцынская і іншая літаратура. Работнікі бібліятэкі вядуць вялікую работу па прапагандзе беларускай літаратуры. Арганізуюцца канферэнцыі чытачоў і вечары беларускай пазіі, тэматычныя кніжныя выстаўкі, сустрэчы з беларускімі пісьменнікамі, пасяджэнні сяброў кнігі. Асаблівым попытам у чытачоў карыстаюцца беларускія часопісы «Беларусь», «Малодосць», «Полымя» і інш.

Абласная бібліятэка ніколі не бывае пустой, тут заўсёды многалюдна, залы запаўняюць студэнты, старшакласнікі, рабочыя, інжынеры, навуковыя супрацоўнікі.

На здымку: будынак Гомельскай абласной бібліятэкі імя Ул. І. Леніна.

Тэкст і фота В. Старчанкава.

Дом, які ведаюць усе дзеці

Трохпавярховы шэры будынак на вуліцы Энгельса ведаюць дарослыя і дзеці. Для многіх бацькоў — гэта дом іх радаснага дзяцінства, калі яны былі піянерамі і школьнікамі. Такім застаўся ён і цяпер, толькі ходзяць сюды ўжо іх сыны і дачкі.

У Мінскім Палацы піянераў і школьнікаў задавальняюцца літаральна ўсе густы рэбят. Чатыры аддзелы: піянерска-масавы, тэхнічны, спартыўна-краязнаўчы і мастацкага выхавання вядуць сваю работу ў гуртках 45 профіляў, якія налічваюць 130 груп. Юныя аматары мастацтва спрабуюць свае сілы ў жывапісе і малюнку, скульптуры і рызьбе па дрэву. Дзяцінны вучацца шывць, вышываць. Цікава праходзяць заняткі ў марскіх і авіяцыйных мадэлістаў, у рэбят, якія вывучаюць тайны радыё, тэлебачання, фота і кіно. Цяжка адарваць ад сваіх заняткаў юных калекцыянераў. Ажыўлена ў групах турысцка-краязнаўчых гурткоў, якія і зараз абмяркоўваюць вынікі паходаў па роднаму краю і суседніх братніх рэспубліках.

Апрача праграмага матэрыялу, у Палацы дзеці авалодва-

юць навыкамі і ўменнем піянерскіх ступеняў. Дзеці становяцца піянерамі-арганізатарамі. Дзесяткі іншых дзяцей даведваюцца ад іх, як ставіць у паходзе палаткі, абыходзіцца з кампасам, як арганізаваць школьны лялечны тэатр. Пад назвай «Майстэрыя Дзеда Мароза» і «Фабрыка гульніаў» існуюць своеасаблівыя дзіцячыя прадпрыемствы, дзе майстрамі і рабочымі працуюць выхаван-

цы Палаца. Іх праца прыносіць радасць малодшым браццам і сястрычкам.

Работы юных умельцаў можна сустрэць не толькі на справаздачных выстаўках Палаца, але і далёка за межамі горада, нават за рубяжамі нашай краіны.

Выключнай папулярнасцю карыстаецца піянерскі ансамбль песні і танца, які бачылі і слухалі ў многіх раёнах рэспублікі. Многа цікавага паказвае тэатр лялек.

У Палацы піянераў і школьнікаў свой календар — гэта штомесячны план работы. Гартаючы яго, абавязкова сустрэнеш упамінанні аб гутарках дзяцей з пісьменнікамі, мастакамі, знатнымі людзьмі, вучонымі, аб сустрэчах з гасцямі з-за рубяжа, аб вечарах займальнай тэхнікі і аб многім-многім іншым. Кожны дзень тут прыносіць нешта новае, яшчэ невядомае і заўсёды карыснае. У гэтыя дні Палац адзначае сваё 25-годдзе.

На здымку: Старшыня ЦК партыі працоўных В'етнама ў Палацы сярод піянераў. (Здымак зроблены 27.X.61 г.).

Фота В. Лупейкі.

Мастацкі савет горада

Пытанні добраўпарадкавання і архітэктурнага афармлення сталіцы рэспублікі зоймецца, створаны пры Мінскім гарвыканкоме грамадскі мастацкі савет. У яго ўвайшлі архітэктары і дзеячы мастацтваў, прадстаўнікі партыйных, савецкіх і грамадскіх арганізацый.

Члены савета бяруць пад свой кантроль афармленне вуліц, плошчаў, паркаў, прамысловых будынкаў, архітэктурных малых форм, вітрыны магазінаў, інтэр'еры гарадскіх ма-

гістралей. Грамадскі гарадскі мастацкі савет упарадкуе і цэнтралізуе пытанні выдання мастацка-афармляльных работ, выпуску масавай прадукцыі для ўпрыгожвання быту. У перададзеныя вялікіх свят на яго пасяджэннях вырашана разглядаць праекты і эскізы святочнага ўбрання горада.

У бліжэйшы час прадугледжваецца абмеркаваць праекты раду паркаў, азелянення і добраўпарадкавання буйных магістралей, што вядуць у горад.

БЕЛАРУСКІЯ ГАБЕЛЕНЫ

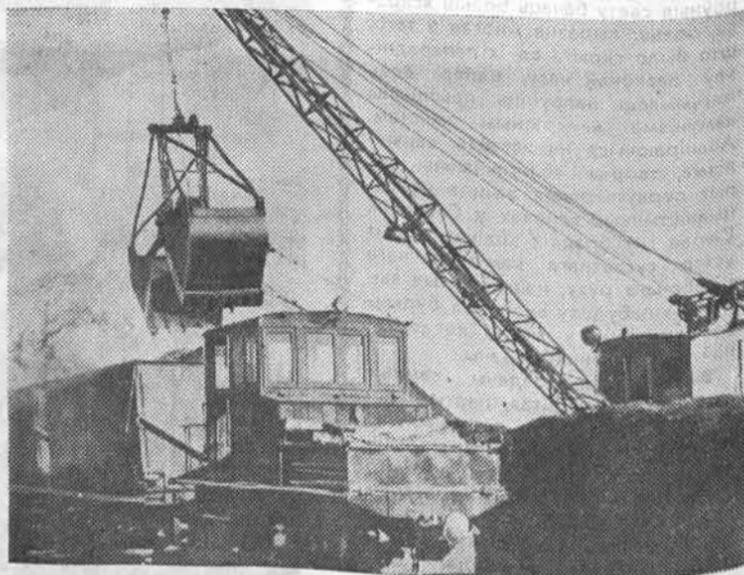
Мы ўсе захапляемся цудоўнымі дыванамі, якія ткуць на Віцебскім і Брэсцкім дывановым камбінатах. У гэтай сувязі хацелася б каротенька расказаць аб гісторыі беларускіх габеленаў.

Яшчэ ў XVIII стагоддзі ў Карэлічах працавала фабрыка беларускіх габеленаў. На фабрыцы працавалі сяляне, якія і стваралі выдатныя мастацкія творы. Таматыка габеленаў была гістарычная.

У Львоўскім гістарычным музеі экспануецца адзін з карэліцкіх габеленаў, на якім паказана расправа радзівілаўскіх наймітаў над прыгоннымі сялянамі. Частка беларускіх габеленаў захоўваецца ў зарубажных музеях.

Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору АН БССР намячае апублікаваць рэпрадукцыі са старажытных беларускіх габеленаў у спецыяльным альбоме.

С. АКУЛІЧ,
мастак.

Механізаваная пагрузка торфу ў чыгуначны састаў на прадпрыемстве «Асінторф».

Фота С. Капельні.

Над Жыжмай

На малаўнічых берагах Жыжмы прывольна раскінуліся беларускія вёскі Дайнаўна і Паньжымка. Яны ўваходзяць у адну брыгаду саўгаса «Пагародна» Воранаўскага раёна Гродзенскай вобласці. У вёсках выраслі цэлыя жывёлагадоўчыя гарадкі з механізаванымі фермамі. Тут ёсць сярэдняя школа, медыцынскія ўстановы, магазіны, пошта, бібліятэка, цудоўны клуб, кіно. Хутна растуць дабротныя дамы. Нядаўна справілі наваселле сем'і рабочых Іосіфа Перапечы, Івана Макрыцкага і іншых.

У далёкае мінулае канула непісьменнасць. Скончыўшы мясцовую школу, юнакі і дзяўчаты працягваюць вучыцца ў розных навучальных установах краіны. Наталля Жалудовіч, напрыклад, працуе на суседняй станцыі і без адрыву ад работы заканчвае чыгуначны тэхнікум. Сын рабочага Вацлаў Міцкевіч вучыцца ў Мінскім політэхнічным інстытуце. У вёсках выраслі свае механізатары, мантажнікі, настаўнікі. У кожны двор штодзённа дастаўляюцца газеты і часопісы.

Клапоцяцца тут і аб састарэлых і непрацаздольных людзях. Калі пры буржуазнай Польшчы ва ўсім раёне было 4 чалавекі, якія атрымлівалі пенсію, то зараз такіх больш за 700.

Паспяхова закончаны сельскагаспадарчы год, вырашчаны багаты ўраджай, спаўна аплочана праца.

А. КАСЕНКА.

ХТО ТАКІ Уладзімір ГУЦЬКО?

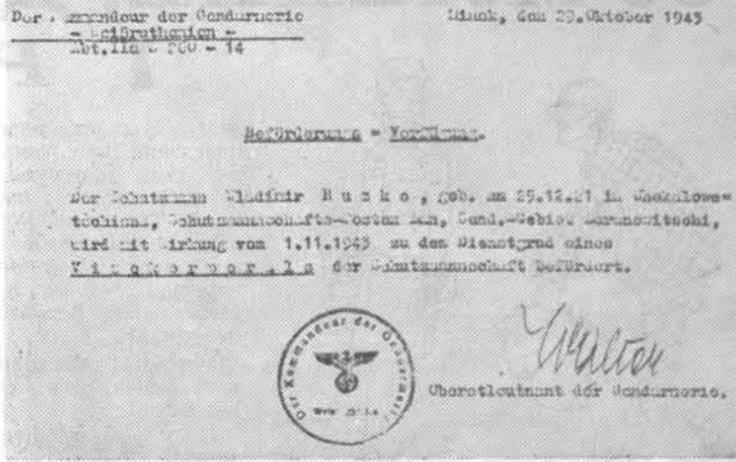
Паважаны рэдактар!
Я рэгулярна атрымліваю вашу газету, у якой з задавальненнем чытаю аб справах маёй Радзімы, аб яе цудоўных людзях. Радасна бачыць у ёй навіны і фатаграфіі з родных вёсак і гарадоў, чытаць матэрыялы, якія раскажваюць аб дасягненнях і поспехах савецкага народа.
Але асабліва вялікую справу робіць ваша газета, выкрываючы ворагаў нашага народа, людзей, якія нарадзіліся і жылі на нашай зямлі, а потым, здрадзіўшы Радзіме, пайшлі на службу замежным гаспадарам.
З абурэннем прачытаў я ў «Голасе Радзімы» (№ 43 за 1961 год) матэрыялы, якія выкрываюць здрадніка-паліцая Мікалая Радчанку. У час Вялікай Айчыннай вайны Радчанка рабаваў і забіваў мірных савецкіх грамадзян, паліў беларускія гарады і вёскі. А зараз, схаваўшыся ў канадскім горадзе Вінніпегу, працуе ў разбойніцкай бандзе, пад назвай «Беларускі вызвольны фронт». Гэта арганізацыя вядзе варожую дзейнасць супраць Савецкай краіны, лье бруд на савецкую рэчаіснасць, савецкіх людзей.
У сваім пісьме я хачу раскажаць яшчэ аб адным здрадніку — верхаводзе гэтай разбойніцкай банды, у якой працуе Радчанка. Прозвішча яго — Гуцько. Імя — Уладзімір. Гуцько нарадзіўся і жыў у Беларусі, у Нясвіжскім раёне. Мне вядома, што ў час Айчыннай вайны ён пайшоў на службу да гітлераўцаў, па іх указцы рабаваў, забіваў і катаваў савецкіх грамадзян. Па віне такіх здраднікаў, як Гуць-

ко, я, як і сотні іншых беларусаў, трапіў на чужыну, дзе доўгі час блукаў без грошай, без працы. Зараз знаходжуся ў Канадзе, сумленна жыў і працую. Гуцько ж жыве на грошы, заробленыя на людской крыві. За гэтыя грошы ён лабудоваў сабе вялікі дом, п'е і гуляе. Ён узначальвае кучку галаварэзаў і бандытаў, якія стварылі ў Вінніпегу арганізацыю «Беларускі вызвольны фронт». Гуцько лічыцца ў ёй старшым лейтэнантам. І калі б імперыялісты распачалі вайну супраць нашай Радзімы, Гуцько і яго памагатыя разам з замежнымі акупантамі зноў залівалі б крывёю нашу зямлю. Відаць, спадабалася гэтым галаварэзам на вайне нажываць капіталы.

Паважаная рэдакцыя! Пераканаўча прашу вас, раскажыце падрабязна на старонках «Голасу Радзімы» праўду аб Уладзіміру Гуцько. Няхай ведаюць нашы суайчыннікі, закінутыя на далёкую чужыну, хто жыве і дзейнічае побач з імі. А ўсіх нашых сумленных землякоў, каму дарагая Радзіма, родны народ, заклікаю ўсяляк выкрываць нашых ворагаў, такіх як Гуцько і Радчанка. Успомніце, колькі пралілі яны крыві, колькі закатавалі і пахавалі нашых дзяцей, бацькоў, братоў і сяброў. І зараз, схаваўшыся за мяжой, яны не супакоіліся: ствараюць розныя варожыя арганізацыі, у якія ўцягваюць не-свядомых эмігрантаў.

Канада.

Я. С.

У гэтай дэведцы гаворыцца аб тым, што Уладзіміру Гуцько, які нарадзіўся 25 снежня 1921 года ў вёсцы Цекалаўшчына Баранавіцкай воласці, 1 лістапада 1943 года было прысвоена за праўдзіную доблесць званне віцэ-капрала.

здарэнні, да месца боя з Нясвіжкі было выслана падмацаванне — 20 паліцэйскіх. Партизаны схаваліся ў лесе і зніклі ў напрамку вёскі Андрушы. У баю асабліва вызначыўся віцэ-капрал Гуцько Уладзімір.
У гэтым жа месяцы Гуцько атрымлівае бронзавы медаль II класа.

... Айчынная вайна набліжа-

лася к канцу. Фашысты выразна бачылі сваё паражэнне, сваю немінучую гібель. Ваючы насці. Гэта, зразумела, далёка не поўны пералік усіх злачыстваў, зробленых гэтым катам.
Здраднікам Гуцько стаў добраахвотна. У Беларусі ён страляў у жанчын, дзяцей, старых, паліў родныя вёскі, суседскія хаты, школы, бальніцы, адбіраў у людзей апошняе. Калі трапіў у Польшчу, забіваў патрыётаў-палякаў, у Францыі — француз-заў. Ён праліваў кроў усюды, дзе ступаў яго чорны фашысцкі бот.

Нам пішучь, што Гуцько жыве цяпер у Канадзе па адрасу: 1127 Ingersoll str., Winnipeg 3, Man, Canada.

У яго шыкоўны асабняк, многа грошай. Але прыгадайце яму,

ЗАБОЙЦА, ЗДРАДНІК

ва. Забавязуюся быць паслушным, верным, мужным». Так у дваццаць год пачалася здрадніцкая дзейнасць Гуцько. Ён спальвае хутар Свідзерскі, дзе знаходзіцца партызаны...

Ад рукі Гуцько і такіх жа галаварэзаў, як ён, гараць Быхаўшчына, Сейлавічы, паміраюць ваеннапалонныя і партызаны.

...Капыль, Цімкавічы, Лань. Гуцько ўдзельнічае тут у карных экспедыцыях, расстрэльвае мірных грамадзян, дзяцей, старых.

...Паліцэйскія Гуцько і Матус рабуюць вясковых жыхароў, забіраюць у іх прадукты харчавання, адзенне, а тых, хто аказвае супраціўленне, збіваюць да смерці гумавамі палкамі.

...Май 1942 года. Гуцько ўдзельнічае ў баі супраць партызан у вёсцы Смолічы, дзе вызначаецца «мужнасцю» пры забойствах партызан.

...1943 год. Гуцько ў якасці паліцэйскага ланьскай паліцыі Нясвіжскага раёна ўдзельнічае ў нападзе на партызан, якія схаваліся ў доме Таццяны Свідзерскай. Асабіста Гуцько забівае партызана, а дом Свідзерскай падпальвае гранатай, кінутай на гарышча.

Начальнік ланьскай паліцыі Уладзімір Сянкоў накіроўвае Гуцько разам з іншымі паліцэйскімі ў вёску Быхаўшчына для патруліравання. Выконваючы

гэтае заданне, Гуцько ўбачыў двух чалавек, якія аказаліся партызанамі. Паліцэйскія хацелі затрымаць партызан, але тых адкрылі агонь. Праз падыйшоўшага трэцяга паліцая Гуцько выклікаў падмогу. Партизаны заселі ў хляве на хутары. Падаспеўшая паліцыя акружыла хлеў і прапанавала партызанам здацца. Пасля таго, як партызаны адмовіліся, Гуцько падпаліў хлеў і абодва партызаны згарэлі ў агні.

1 лістапада 1943 года фашысцкія галаварэзы прысвоіваюць катэ Гуцько званне віцэ-капрала. Гэта натхняе забойцу на новыя «подзвігі».

1944 год. Гуцько ўдзельнічае ў засадзе на партызан у доме Паўла Чарнабая, забівае некалькіх партызан. Вясной гэтага ж года Гуцько расстрэльвае дзесяткі мірных жыхароў беларускіх вёсак, па-зверску забівае Іосіфа Абрамовіча.

Чорныя справы паліцыя-ката не застаюцца незаўважанымі. 16 сакавіка 1944 года начальнік нямецкай паліцыі і жандармерыі пісаў у адрас начальніка Баранавіцкага паліцэйскага ўпраўлення: «15 сакавіка 1944 года нарад у колькасці 12 паліцэйскіх на чале з віцэ-капрам Ул. Гуцько накіраваўся ў вёску Сейлавічы для збору звестак аб партызанскіх групах. Калі нарад вяртаўся назад, у лесе на іх напалі партызаны. Атрымаўшы звесткі аб

ся народнай кары, яры галаварэз і забойца Гуцько разам з фашыстамі ў ліпені 1944 года ўцякае ў Польшчу. Там яго залічваюць у армію РВА, у складзе якой на тэрыторыі Францыі Гуцько прымае ўдзел у баях з французскімі партызанамі.

Вось што паказалі жывыя сведкі, якія ведалі Гуцько, вось што расказалі архіўныя дакументы аб яго здрадніцкай дзей-

землякі, што, акрамя ўсяго гэтага, у яго ёсць яшчэ за плячыма дваццаць год здрадніцкай дзейнасці. Цяпер Гуцько ўзначальвае банду прадажных здраднікаў «Беларускі вызвольны фронт». Гуцько рыхтуецца да новай вайны. Скажыце яму, землякі, што вайна гэта для яго і для тых, хто яе распаліць, калі ім удалася гэта зрабіць, будзе апошняй!

Паклёпнік са стагам

Пасля Вялікай Айчыннай вайны на Захадзе атабарылася невялікая кучка людзей, якія выдаюць сябе за «шчырых» беларусаў, а на самай справе былі і цяпер з'яўляюцца самымі лютымі ворагамі нашага народа.

«Шчырым патрыётам» Беларусі называе сябе і Уладзімір Ляўковіч. Між тым, на Радзіме аб ім ходзіць нядробная слава. У той час, калі беларусы змагаліся і гінулі на франтах, калі гітлераўцы палілі нашы гарады і вёскі, рабавалі і расстрэльвалі людзей, Уладзімір Ляўковіч баязліва хаваўся на хутары. Потым, ратуючы сваю скуру, ён пайшоў на службу да акупантаў — быў камандантам кобрынскага гарнізона нямецкай паліцыі. На гэтай пасадзе ён і паказаў сябе драпежным зверам.

Стараклы Кобрына І. Пятроўскі, В. Хлебус раскажваюць, што ў канцы 1942 года Ляўковіч пад выглядам аблавы на партызан рабіў са сваімі паліцаямі налёты на вёскі Кобрынскага раёна. На сумленні гэтага ката больш за 7000 расстраляных і замучаных у канцэнтрацыйных лагерах савецкіх лю-

дзей. Па загаду Ляўковіча да шчэнтку была спалена вёска Каменка.

Пад канец вайны гітлераўскае камандаванне прызначыла Ляўковіча камандантам паліцыі г. Пінска. Там яму было прысвоена званне маёра і дадзены паўнамоцтвы на асабістую справу з мясцовым насельніцтвам. І тыя, каго не паспелі знішчыць акупанты, былі па-збаўлены жыцця Ляўковічам і яго гадунцамі.

Кобрын, Драгічын, Пінск — вось раёны яго бруднай здрадніцкай дзейнасці. Там ён пакінуў пасля сябе мора слёз і крыві, асіраціў тысячы дзяцей.

Баючыся справядлівай кары за здзейсненае, Ляўковіч у 1944 годзе ўцёк з Пінска разам з іншымі забойцамі і здраднікамі народа. Цяпер ён жыве ў Аўстраліі. Вось яго адрас: 20 Victoria str. Eisternwick Meibourne, Australia.

Няхай нашы суайчыннікі, якія жывуць там, спытаюць у гэтага «патрыёта», што ён вырабляў на бацькаўшчыне, і тады будзе зразумела, чаму ён паклёпнічае на Савецкі Саюз.

В. СЕЛІВЕСТРАУ, г. Пінск.

ВЫКОНВАЮЧЫ просьбу земляка з Канады, наш карэспандэнт накіраваўся ў трыя мясціны, дзе нарадзіўся, жыў і дзейнічаў Уладзімір ГУЦЬКО.

...Нясвіжшчына. Вёскі Цекалаўшчына, Сейлавічы, Андрушы. Новыя вуліцы, новыя дамы, што паўсталі з попелу і руін, і большасць жыхароў тут — таксама новыя.

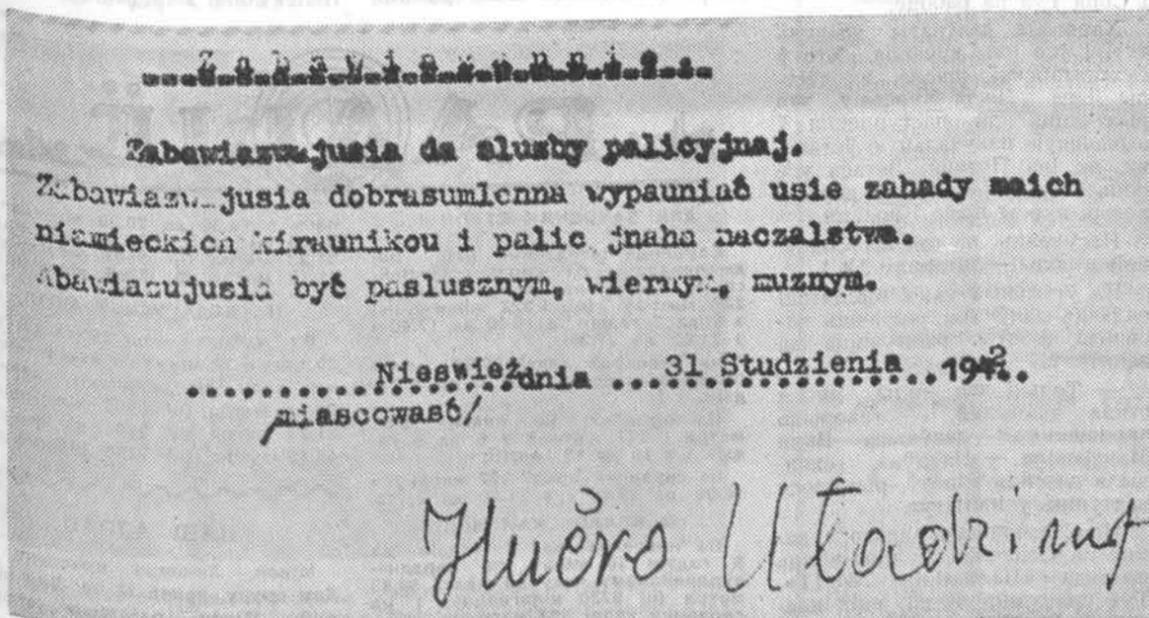
Убелены сівізнай стары здрыгануўся, калі пачуў знаёмае прозвішча.

— Гуцько... Ведаю. Але пакажайце. Есць яшчэ людзі, якія таксама памятаюць яго. Зараз я прывяду іх. Мы раскажам, хто ператварыў нашы вёскі ў попел, акружыў іх брацкімі маргіламі. Мы раскажам аб чалавеку, прэфесія якога — катаваць і забіваць.

І вось яны, гэтыя жывыя сведкі, цудам уцалелышы ад страшэннай расправы, малююць жудасныя, жахлівыя карціны.

...Вайна. Чорная навала з Захаду прышла на Нясвіжшчыну. Сотні ўчарашніх мірных працаўнікоў паўстаюць на абарону Айчыны, ідуць на фронт, у партызанскія атрады. Іншая дарога ва Уладзіміра Гуцько — да гітлераўцаў. Ён апранае фашысцкія боты, бярэ гітлераўскую зброю і прымае прысягу на вернасць фашысцкім захопнікам. Вось дакумент, падпісаны рукой Гуцько 31 студзеня 1942 года: «Забавязуюся добрасумленна выпяўняць усе загады маіх нямецкіх кіраўнікоў і паліцэйскага началь-

ства».

Вось дакумент, падпісаны Гуцько 31 студзеня 1942 года. Ён дае прысягу верна служыць гітлераўскім захопнікам.

СУМЛЕННЕ, ДОЛАРЫ І РЫЗЗЁ

цябе. З газет ведаў, прыедзеш. Вось, глядаі, усе твае партрэты і выразкі з газет і часопісаў. Так, я ж зусім забыўся, гэта табе падарунак: кофтачка, туфелькі... — І ён працягвае свой рукзак з рызманамі.

Усё астатняе гаварылася поўшэптам і скарагаворкай:

— У мяне цудоўная кватэра, двухпавярховы асабняк. Дваццаць лімузін, долары... А нашы стадыёны... Ты застанешся тут абавязкова...

Перад савецкай дзяўчынай стаяў чалавек з подлым тварам і па звычцы ўгодліва сганутаі спіной. Ён прадаў сваю душу, розум, сумленне за долары, замежныя рызманы. Сваю прадаў, але хацеў купіць другую за тыя ж долары, тое ж рыззё. Ён стаяў і чакаў.

— Каціся да ўсіх чарцей! Няма ў мяне ні цётка, ні дзядзюк за мяжой, — васьмь усё, чаго дачакаўся гэты прайдзісвет.

... Вялікі праматарны базар у аўстралійскім горадзе Мельбурне. У магазінах сотні пакупнікоў. Французы, англічане, шведы, італьянцы... Прадаўцы задавальняюць іх густы, попыт. А адзін з іх — убелены сівізнай стары — пільна ўглядаецца ў гэтыя твары, нібы шукаючы нейкі другі, родны і дарагі твар. Раптам ён пачуў родную мову... Хутка выйшаў з-за прылаўка і падышоў да людзей, якія размаўлялі на ёй.

— З Савецкага Саюза? — пытаўся.

— Так.

Стары абдымае незнамых людзей. Плача.

— Вось так ужо сорак з лішнім год углядаюся я ў пакупнікоў, шукаючы сваіх дарагіх землякоў. Абдымаючы іх, здаецца, абдымаю ўсю Радзіму. Як цяжка без яе, — гаворыць стары. Ён прагна ловіць кожнае слова аб роднай краіне.

— Перадайце ёй, маёй Радзіме, прывітанне ад яе грамадзяніна. Я ганарыўся і заўсёды буду ганарыцца ёй!

Дзве сустрэчы. Два розныя чалавекі. Розныя шляхі ў іх. Абодва яны нарадзіліся і жылі некаторы час ў нашай краіне. Потым трапілі за мяжу. Адзін прадаўся за долары і рыззё, стаў здраднікам і прайдзісветам. Другі — застаўся патрыётам сваёй Радзімы, захаваў любоў да яе да канца свайго жыцця.

***

У шматлікіх гарадах далёкай чужыны, дзе жывуць нашы эмігранты, сярод большасці сумленных суайчыннікаў — такіх, як прадавец з Мельбурна — дзейнічае дзесятка-другі прадажных стварэнняў, дзялкоў і прайдзісветаў, як той «дзядзюка», аб якім гаварылася вышэй. Яны муцяць чыстую ваду, імкнуцца ўцягнуць у сваё балота сумленных людзей не толькі з ліку эмігрантаў, але і з ліку савецкіх грамадзян, якія прыязджаюць за мяжой. Аднак сумленных людзей, шчырых патрыётаў сваёй Радзімы, нельга спакусіць ні доларамі, ні лімузінамі, ні замежнымі рызманамі.

Г. ПАРОМЧЫК.

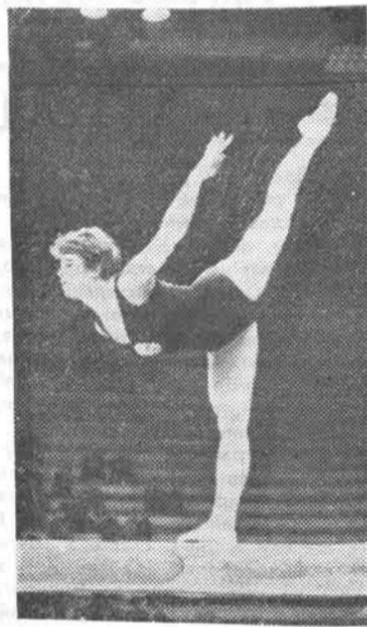

Мал. М. Жытніцкага.

Прыз справядлівай гульні — у «Беларусь»

Перад пачаткам футбольнага сезону было ўстаноўлена некалькі спецыяльных прызоеў для каманд удзельніц першынства СССР па класу «А». Цяпер выявіліся ўладальнікі гэтых ганаровых трафеяў. Прыз справядлівай гульні, які ўстанавіла газета «Советский спорт», дастаўся мінскай камандзе «Беларусь». У сезоне 1961 года мінчане былі самым дысцыплінаванымі і карэктнымі на полі. За ўвесь час яны мелі толькі адно папярэджанне і адну дыскваліфікацыю на адну гульнію.

На здымку: гродзенская гімнастка майстар спорту Тамара Аляксеева выконвае практыкаванне на бярэжыне.

ПОСПЕХ АЛЕНА ВАЛЧЭЦКАЙ

У Маскве закончылася асабіста-каманднае першынства краіны па спартыўнай гімнастыцы.

На спаборніцтвах паспяхова выступіла гродзенская студэнтка Алена Валчэцкая. Яна ўвайшла ў лік шасці мацнейшых гімнастак краіны з агульнай сумай балаў 75,35.

У апорных скачках яна апярэдзіла прызнаных чэмпіёнак Ларысу Латыніну, Тамару Люхіну і Па-

ліну Астахаву. У суме трох скачкоў яна набрала 28,8 бала. А. Валчэцкая ўзнагароджана залатым медалем. Гэта першая беларуская чэмпіёнка СССР па гімнастыцы. Гродзенская гімнастка атрымала яшчэ адну перамогу — заняла першае месца па мнагабор'ю сярод дзяўчат.

Паспяхова выступіла і другая прадстаўніца Гродна — майстар спорту Тамара Аляксеева.

СУСТРЭЧА РОЎНЫХ

У Мінску ў Палацы прафсаюзаў зборная нацыянальная каманда Японіі па вольнай барацьбе (адна з мацнейшых у свеце) сустрэлася са зборнай Беларусі.

Перад прыездам у Мінск японскія барцы правялі сустрэчу са зборнымі камандамі СССР і РСФСР. Першая з іх закончылася з лікам 4,5:3,5 у карысць савецкіх спартсменаў, другая — унічыю (4:4). У Мінску японская каманда зноў прадэманстравала высокае майстэрства. У найлягчайшай вазе чэмпіён Японіі Ю. Імандзумі тушыраваў чэмпіёна БССР 1960 года Л. Шапіру.

У роўнай барацьбе прайшло спаборніцтва барцоў лягчайшай вагі С. Кадзамі, які на першынстве свету 1961 года заняў чацвёртае месца, і беларускага майстра І. Лосіка. Яго вынік — нічыя Затым В. Сурынаў па балах

прайграў А. Ватанабе, а З. Берыяшвілі — К. Абе. Пасля чатырох пар лік становіцца 3,5:0,5 у карысць каманды гасцей.

Сутычка паміж неаднаразовым чэмпіёнам Беларусі І. Гейманам і трэцім прызёрам свету Ю. Канікам закончылася ўнічыю. Чэмпіён краіны мінскі студэнт Ул. Лятун (сярэдняя вага) перамог чэмпіёна Японіі Т. Ісікава, А. Албул (паўцяжкая вага) на восьмай мінуце перамог удзельніка першынства свету і чэмпіёна Японіі С. Кавана.

У цяжкай вазе каманда Японіі не выставіла ўдзельніка, і перамога была прысуджана прадстаўніку БССР А. Мядзведзю.

Такім чынам, спаборніцтва паміж камандамі Японіі і Беларусі па вольнай барацьбе закончылася ўнічыю з лікам 4:4.

НА ВУЛІЦЫ СОНЕЧНАЙ

Сонца. Яно залівае горад, урываецца ў вокны будынкаў. Вуліцы здаюцца надзвычай прыгожымі, сонечнымі.

А вось і сапраўды вуліца з назвай «Сонечная». Яна светлая, шырокая, поўная сонца. З двух бакоў яе новыя высокія няціпавярховыя дамы зняюць інклон вакон. Вуліца маладая і прыгожая. Нават дрэвы тутэйшага сквера яшчэ не набылі пшыннай кроны. І здаецца, што тут павінна жыць абавязкова моладзь, вясёлая, працавітая.

У каторы ж дом зайсці? Можна, у гэты?

Так, тут жыве моладзь. Гэта — інтэрнат № 2 Мінскага камвольнага камбіната. У прасторным доме прапісана 500 дзяўчат: часальшчыцы, прадзільшчыцы, ткачыкі.

Інтэрнат светлы і ўтульны. Адчуваецца, што нейчыя турботныя рукі навялі тут чысціню.

А вось дзяўчына мае падлогу на калідоры. Гэта часальшчыца Ганна Сакалоўская.

— У нас самаабслугоўванне. Мы змагаемся за інтэрнат ка-

муністычнага быту. Жывём па камуністычнаму. — гаворыць дзяўчына.

І, сапраўды, у які пакой ні зойдзеш, усюды чысціня, парадка, ветлівыя, добрыя людзі.

У пакоі № 14 жыве пяць дзяўчат. Тут утульна, стаяць акуратна прыбраныя ложка, швейная машына, на сценах рэпрадукцыі з карцін вядомых мастакоў. Жыхаркі пакоя Іна Позняк, Ядзя Туміловіч і Люда Хурсевіч дома. Лена Хурсевіч і Соня Гуз на рабоце.

Харопыя дзяўчаты жывуць тут. І ўсе яны вучацца. Хто ў бухгалтарскай школе, як сёстры Лена і Люда Хурсевіч, хто рыхтуецца да паступлення ў вышэйшую навучальную ўстанову, як Іна Позняк. Летась усе пяць сябровак скончылі двухгадовыя курсы крою і шывацы.

Насупраць, па той жа Сонечнай вуліцы — інтэрнат № 1.

Ва ўтульным пакоі бібліятэкі сядзяць дзяўчаты, чытаюць часопісы, газеты, рыхтуюцца да заняткаў.

— Толькі два гады, як я стала ткачыхай. — гаворыць чарнаваласая дзяўчына Валя Максіміна. — Нядаўна скончыла дзесяць класаў, рыхтуюся паступіць у інстытут.

Над двірчыма аднаго з дамоў па Сонечнай вуліцы вісіць шыльда «Паліклініка № 11». Тут працуюць людзі, якія клопацца аб здароўі жыхароў вуліцы. Гэта чулыя ўрачы, яны любяць сваю справу.

Н. МАЕУСКАЯ.

Пры доманіраўніцтве № 2 горада Магілёва створана 8 дзіцячых пакояў. Для дзяцей арганізуюцца гутаркі, наладжваюцца вечары мастацкай самадзейнасці, паказваюцца фільмы. У кожным пакоі выпускаецца насценная газета, ёсць бібліятэка. На здымку: старшыня грамадскага камітэта М. Ф. Хальнуоў гутарыць з рэбятамі ў дзіцячым пакоі жылога дома № 46 па Першамайскай вуліцы. Фота В. Лупейкі.

РАДЫЁ

ДЛЯ ЗАХОДНЯЙ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеэўрапейскаму часу: на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцы) з 6 да 7 гадзін; з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30;

на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.

На нядзелю: на хвалях 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін;

на сярэдняй хвалі 227 метраў з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па нядзелю — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 мінут па сярэднеэўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскому

часу з 19.30 да 20.30 на хвалях: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў); 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў); 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскому часу на кароткіх хвалях: 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў); 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў); 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку, пакой № 20. Для пісьмаў: Мінск, паштовая скрынка № 14.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ